

Analiza aktów prawnych dotyczących ochrony gatunkowej wraz z omówieniem najczęściej naruszanych przepisów odnoszących się do ochrony gatunkowej oraz przepisów o ośrodkach rehabilitacji zwierząt

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku

Justyna Łotowska

starszy specjalista ds. funkcjonowania, gospodarowania i ochrony obszarów Natura 2000

Białystok, 17.04.2019 r.

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U.2018.1614 ze zm.)

Art. 6. [Katalog form ochrony przyrody]

1. **Formami ochrony przyrody są:**

- 1) parki narodowe;
- 2) rezerваты przyrody;
- 3) parki krajobrazowe;
- 4) obszary chronionego krajobrazu;
- 5) obszary Natura 2000;
- 6) pomniki przyrody;
- 7) stanowiska dokumentacyjne;
- 8) użytki ekologiczne;
- 9) zespoły przyrodniczo-krajobrazowe;
- 10) **ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.**

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U.2018.1614 ze zm.)

Art. 46. [Ochrona gatunkowa]

1. **Ochrona gatunkowa obejmuje okazy gatunków oraz siedliska i ostoje roślin, zwierząt i grzybów.**

2. Ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących na terenie kraju lub innych państw członkowskich Unii Europejskiej rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie przepisów umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk i ostoi, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej.

3. W celu ochrony ostoi i stanowisk roślin lub grzybów objętych ochroną gatunkową lub ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową mogą być ustalane **strefy ochrony**.

Użyte w ustawie o ochronie przyrody określenie:

GATUNEK oznacza zarówno gatunek w znaczeniu biologicznym, jak i każdą niższą od gatunku biologicznego jednostkę systematyczną, populację, a także mieszańce tego gatunku w pierwszym lub drugim pokoleniu, z wyjątkiem form, ras i odmian udomowionych, hodowlanych lub uprawnych.

OKAZ GATUNKU oznacza roślinę, zwierzę lub grzyb z danego gatunku, żywe lub martwe, każdą ich część, formę rozwojową, jajo lub wydmuszkę, a także produkt pochodny również zawarty w innych towarach oraz towary, które zgodnie z dołączonym dokumentem, opakowaniem, oznakowaniem lub etykietą, lub jeżeli wynika to z jakichkolwiek innych okoliczności, mają zawierać lub zawierają części lub produkty pochodne z roślin, zwierząt, lub grzybów z danego gatunku.

ROŚLINA, ZWIERZĘ LUB GRZYB DZIKO WYSTĘPUJĄCY oznacza roślinę, zwierzę lub grzyba:

- a) nie pochodzące z uprawy lub hodowli,
- b) wprowadzone do środowiska przyrodniczego w celu odbudowy lub zasilenia populacji

SIEDLIŚKO ROŚLIN, SIEDLIŚKO ZWIERZĄT LUB SIEDLIŚKO GRZYBÓW oznacza obszar występowania roślin, zwierząt lub grzybów w ciągu całego życia lub dowolnym stadium ich rozwoju.

OSTOJA oznacza miejsce o warunkach sprzyjających egzystencji roślin, zwierząt lub grzybów zagrożonych wyginięciem lub rzadkich gatunków.

Gatunki objęte ochroną (oraz obowiązujące wobec nich zakazy, odstępowstwa od zakazów i sposoby ochrony gatunków, w tym wielkość stref ochrony) określają:

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej **grzybów** (Dz.U. z 2014 r., poz. 1408)

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej **roślin** (Dz.U. z 2014 r., poz. 1409)

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej **zwierząt** (Dz.U. z 2016 r., poz. 2183)

Rozporządzenia określają gatunki grzybów, roślin i zwierząt:

- ☐ objętych ochroną ścisłą – załącznik nr 1
- ☐ objętych ochroną częściową – załącznik nr 2
- ☐ objętych ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane, oraz sposoby ich pozyskiwania – załącznik nr 3
- ☐ wymagających ustalenia stref ochrony ich ostoi lub stanowisk (gatunki grzybów i roślin) – załącznik nr 4
- ☐ wymagających ustalenia stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania (gatunki zwierząt) – załącznik nr 4

OCHRONA ŚCISŁA w przypadku gatunków oznacza całoroczną ochronę należących do nich osobników i stadiów ich rozwoju (np. wilk, ryś, żubr, nietoperze)

OCHRONA CZĘŚCIOWA oznacza ochronę gatunków roślin, zwierząt i grzybów dopuszczającą możliwość redukcji liczebności populacji oraz pozyskiwania osobników tych gatunków lub ich części (np. wydra, jeź wschodni, bóbr europejski, gołąb miejski, wrona siwa, kruk)

GATUNKI OBJĘTE OCHRONĄ CZĘŚCIOWĄ, KTÓRE MOGĄ BYĆ POZYSKIWANE:
pozyskiwanie: zbiór roślin lub grzybów gatunków chronionych lub ich części ze stanowisk naturalnych do celów gospodarczych; chwytanie, łowienie lub zbieranie zwierząt gatunków chronionych lub ich części i produktów pochodnych do celów gospodarczych, np. czosnek niedźwiedzi, turówka wonna, rokitnik zwyczajny, smardz jadalny, ślimak winniczek

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U.2018.1614)

Rozdział 11 - Przepisy karne

Art. 131. [Odpowiedzialność za wykroczenia]

Kto:

14) bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom narusza zakazy w stosunku do **roślin, zwierząt lub grzybów** objętych ochroną gatunkową

- podlega karze aresztu albo grzywny.

Art. 132. [Stosowanie przepisów kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia]

Orzekanie w sprawach, o których mowa w art. 131, następuje na podstawie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz.U.2018.1600)

Rozdział XXII Przesłępstwa przeciwko środowisku

Art. 181. [Powodowanie zniszczeń w przyrodzie]

§ 1. Kto powoduje zniszczenie w świecie roślinnym lub zwierzęcym w znacznych rozmiarach, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Kto, wbrew przepisom obowiązującym na terenie objętym ochroną, niszczy albo uszkadza rośliny lub zwierzęta powodując istotną szkodę, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 3. Karze określonej w § 2 podlega także ten, kto niezależnie od miejsca czynu niszczy albo uszkadza **rośliny lub zwierzęta** pozostające pod ochroną gatunkową powodując istotną szkodę.

§ 4. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 działa nieumyślnie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 5. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 2 lub 3 działa nieumyślnie, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.

Zakazy* wprowadzone w stosunku do dziko występujących **grzybów** i roślin należących do gatunków objętych ochroną:

- umyślnego niszczenia
- umyślnego zrywania lub uszkodzania
- niszczenia ich siedlisk
- pozyskiwania lub zbioru
- przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków
- zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny lub transportu okazów gatunków - w stosunku do roślin
- zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany lub darowizny okazów gatunków - w stosunku do grzybów
- wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków
- umyślnego przemieszczania w środowisku przyrodniczym
- umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego

***w zależności od stopnia ochrony (pozycja gatunku w załączniku)
obowiązują wszystkie lub wybrane zakazy**

Wycinka drzew

Możliwość złamania zakazów dotyczących chronionych grzybów:

- **umyślnego niszczenia**
- **niszczenia ich siedlisk**

Zasypywanie terenu

Możliwość złamania zakazów
dotyczących chronionych roślin:

- **umyślnego niszczenia**
- **niszczenia ich siedlisk**

lipiennik Loesela

Źródło: archiwum RDOŚ w Białymstoku

torfowisko zasadowe (siedlisko 7230)

Źródło: archiwum RDOŚ w Białymstoku

w Białymstoku

Odwadnianie terenu

Możliwość złamania zakazów
dotyczących chronionych roślin:

- **umyślnego niszczenia**
- **niszczenia ich siedlisk**

Źródło: archiwum RDOŚ w Białymstoku

torfowisko przejściowe (siedlisko 7140)
- stwierdzono 23 gatunki objęte ochroną ścisłą

podkolan biały

Źródło: archiwum RDOŚ w Białymstoku

Źródło: archiwum RDOŚ w Białymstoku

Gatunki roślin objętych ochroną występujących na odwadnianym torfowisku 7140

Źródło: archiwum RDOŚ w Białymstoku

bagnica torfowa

Źródło: archiwum RDOŚ w Białymstoku

kruszczyk błotny

Źródło: archiwum RDOŚ w Białymstoku

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W BIAŁYMSTOKU

kukułka bałtycka

Źródło: archiwum RDOŚ w Białymstoku

rosiczka okrągłolistna

Źródło: archiwum RDOŚ w Białymstoku

wełnianeczka alpejska

Zakazy* wprowadzone w stosunku do dziko występujących **zwierząt** należących do gatunków objętych ochroną:

- umyślnego zabijania
- umyślnego okaleczania lub chwytania
- umyślnego niszczenia ich jaj lub form rozwojowych
- transportu
- chowu
- zbierania, pozyskiwania, przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków
- niszczenia siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania
- niszczenia, usuwania lub uszkodzania gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk lub innych schronień
- umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień
- zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany lub darowizny okazów gatunków
- wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków
- umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca
- umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego

***w zależności od stopnia ochrony (pozycja gatunku w załączniku)
obowiązują wszystkie lub wybrane zakazy**

Niszczanie tam bobrowych

Przetrzymywanie, posiadanie, darowizna okazów gatunków

Regionalna Dyrekcja
Ochrony Środowiska
w Białymstoku
Dojlidy Fabryczne 23
15-551 Białystok

W nawiązaniu do Państwa odpowiedzi, nr _____ z dnia _____ roku, proszę o udzieleniu informacji czy:

- cztery sztuki tylnych części skóry żubra wraz z ogonami oraz spreparowana dolna część łapy ze skórą przerobioną na butelkę o pojemności 0,7 l (zrobione coś na wzór termosu na butelkę), w przypadku gdy osoba u której ujawniono powyższe przedmioty oświadczyła, iż jedną skórę żubra zakupiła w lipcu 2018 roku w nadleśnictwie _____ na potwierdzenie czego przedstawiła stosowną fakturę, natomiast pozostałe trzy skóry żubra otrzymała w charakterze darowizny od myśliwych, łapę żubra osoba nabyła wraz z zakupioną skórą z nadleśnictwa _____ jest to liczba większa niż nieznaczna w myśl art. 127a ust.1 Ustawy o ochronie przyrody oraz czy posiadanie w powyższych okolicznościach powyższych okazów żubrów wypełnia znamiona art. 127a ust.1 Ustawy o ochronie przyrody, dotyczącego dyspozycji „w takich warunkach lub taki sposób, że ma to wpływ na zachowanie właściwego stanu ochrony gatunku”

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U.2018.1614 ze zm.)

Art. 127a. [Naruszenie zasad pozyskiwania roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową]

1. Kto, wbrew przepisom ustawy, wchodzi w posiadanie okazów roślin, zwierząt, grzybów objętych ochroną gatunkową w liczbie większej niż nieznaczna, w takich warunkach lub w taki sposób, że ma to wpływ na zachowanie właściwego stanu ochrony gatunku, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.
2. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 działa nieumyślnie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 131. [Odpowiedzialność za wykroczenia]

Kto:

14) bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom narusza zakazy w stosunku do roślin, zwierząt lub grzybów objętych ochroną gatunkową

- podlega karze aresztu albo grzywny.

Dodatkowe zakazy* wprowadzone w stosunku do dziko występujących **zwierząt** należących do gatunków objętych ochroną ścisłą i częściową:

- ❖ **zakaz umyślnego płoszenia lub niepokojenia** – zwierząt oznaczonych symbolem (1)
np. wilk, ryś, żubr, nietoperze, gady, płazy, łasica, wydra, jeż, bóbr, wiewiórka, głuszec, cietrzew
- ❖ **zakaz umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych, lub w miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących** – zwierząt oznaczonych symbolem (2) np. bocian biały, bocian, czarny, łabędź niemy, żuraw, gołąb miejski, czapla siwa, kormoran, stroka, gawron (osobniki w obszarze administracyjnym miast), kruk, wrona siwa, rycyk, batalion dubelt, orlik krzykliwy, błotniak stawowy, płomykówka, puchacz
- ❖ **zakaz fotografowania, filmowania lub obserwacji, mogących powodować ich płoszenie lub niepokojenie** – zwierząt oznaczonych symbolem (3) np. nietoperze, bocian czarny, głuszec, cietrzew, rycyk, batalion, dubelt, orlik krzykliwy, błotniak stawowy, płomykówka, puchacz

Zatykanie otworów w elewacji budynków mieszkalnych w czasie okresu lęgowego ptaków

Takie działanie wykonane w okresie marzec-lipiec powoduje:

- uniemożliwienie ptakom dostępu do schronień
- niszczenie ich siedlisk lęgowych, miejsc rozrodu i wychowu młodych
- zabijania piskląt i dorosłych osobników

Źródło: archiwum RDOŚ w Białymstoku

Płoszenie ptaków w parkach miejskich w okresie lęgowym

Takie działanie wykonane w okresie marzec - II poł. czerwca powoduje:

- niszczenie jaj i zabijanie piskląt
- uniemożliwianie ptakom dostępu do schronień i miejsca żerowania

Zakazy, które **nie dotyczą gołębia miejskiego** (*Columba livia* forma urbana), z wyłączeniem miejsc gniazdowania w trakcie obecności piskląt w gnieździe:

- niszczenia siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania
- niszczenia, usuwania lub uszkodzania gniazd
- umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień
- zakaz umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych, lub w miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących.

Zakaz umyślnego płoszenia lub niepokojenia w zakresie dotyczącym miejsc żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących **nie dotyczy czapli siwej** (*Ardea cinerea*) i **kormorana** (*Phalacrocorax carbo*) w obrębach hodowlanych ustanowionych zgodnie z przepisami o rybactwie śródlądowym.

Usuwanie gniazd ptaków w okresie lęgowym

Źródło : archiwum RDOŚ w Białymstoku

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W BIAŁYMSTOKU

Białystok, 18 kwietnia 2018 r.

Komenda Powiatowa Policji

Na podstawie z art. 131 pkt 14 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2018 r. poz. 142 t.j.) oraz art. 181 § 2 i art. 187 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz.U. z 2017 r. poz. 2204 t.j.), w związku z pismem:

: dnia 09.04.2018 r. (data wpływu: 11.04.2018 r)

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku zawiadamia o możliwości popełnienia przestępstwa polegającego na naruszeniu zakazów w stosunku do miejsca gniazdowania i rozrodu bociana białego *Ciconia ciconia* znajdującego się naprzeciwko posesji przy ul. _____

gdzie jak donosi anonimowy rozmówca dokonano zniszczenia gniazda bocianiego na słupie energetycznym przy ww. adresie.

W myśl art. 52 ust. 1 pkt 8 ww. ustawy o ochronie przyrody w stosunku do dziko występujących gatunków zwierząt objętych ochroną gatunkową, bez zezwolenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska zabrania się niszczenia, usuwania lub uszkodzenia gniazd. Zezwolenie na odstąpienie od ww. zakazów może wydać właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska kierując się wymogami ochrony ostoje zwierząt objętych ochroną gatunkową.

W myśl art. 131 pkt 14 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 142 t.j.) kto bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom narusza zakazy w stosunku do roślin, zwierząt lub grzybów objętych ochroną gatunkową podlega karze aresztu albo grzywny.

ZAWIADOMIENIE O NIEWNIESIENIU WNIOSKU O UKARANIE DO SĄDU

Na podstawie art. 54 § 2 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia zawiadamiam Pana/Panią*, że przeprowadzone czynności wyjaśniające nie dostarczyły — podstaw do skierowania wniosku o ukaranie w sprawie:

Zniszczenia gniazda bocianiego na słupie energetycznym w bliżej nieokreślonym czasie, lecz nie później niż w dniu 09 kwietnia 2018 roku, godz. 10:

tj. o czyn z art. 131 pkt 14 ustawy z dnia 16 kwietnia

2004 r. o ochronie przyrody.

w której Państwo złożyli zawiadomienie z powodu:

Brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia czynu - art. 5 § 1 pkt 1 k.p.w.

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U.2018.1614 ze zm.)
– art. 60

W odniesieniu do gatunków objętych ochroną (zgodnie z załącznikiem Nr 4 – wymagających utworzenia stref ochrony), regionalny dyrektor ochrony środowiska może ustalać i likwidować:

- 1) **strefy ochrony** ostoi oraz stanowisk **grzybów i roślin** objętych ochroną gatunkową, np. granicznik płucnik, puchlinka ząbkowana, miodokwiat krzyżowy, elisma wodna
- 2) **strefy ochrony** ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania **zwierząt** objętych ochroną gatunkową, np. wilk, ryś, żołądnica, cietrzew, głuszec, bocian czarny, orlik krzykliwy, orlik grubodzioby

Gatunki ptaków najczęściej obejmowane ochroną strefową w woj. podlaskim

Źródło: archiwum RDOŚ w Białymstoku

bocian czarny

orlik krzykliwy

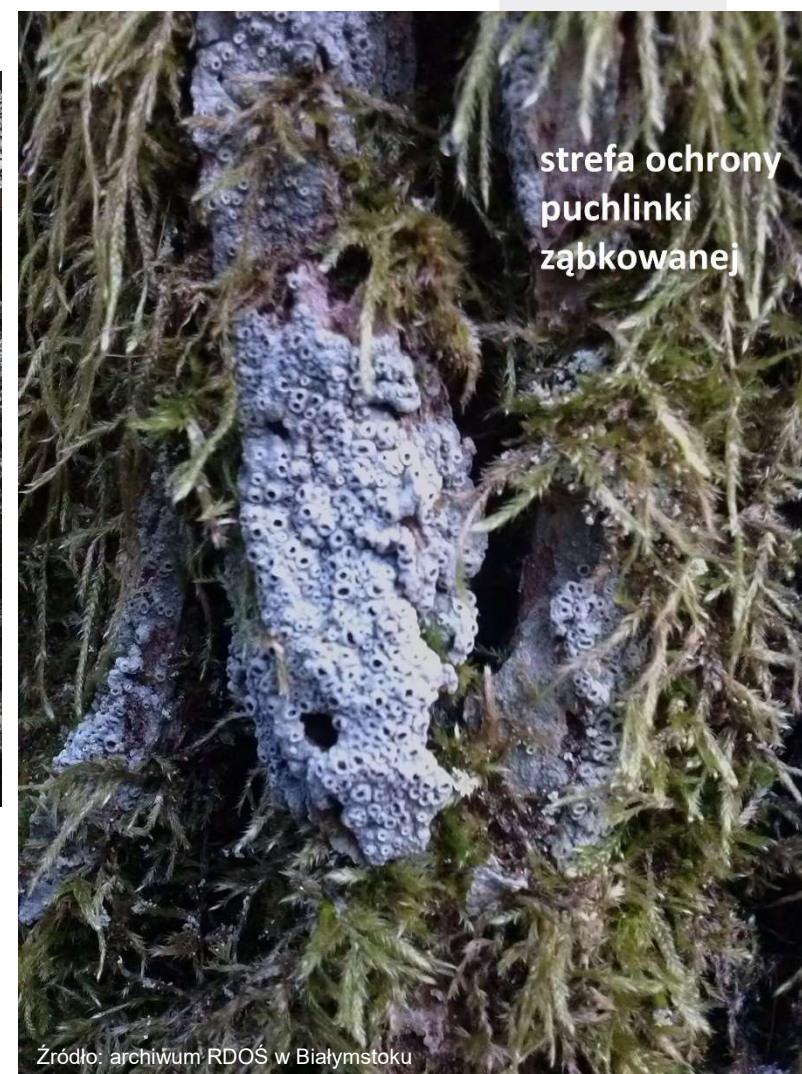
Źródło: archiwum RDOŚ w Białymstoku

Granice stref ochrony, oznacza się tablicami
z napisem, odpowiednio: "ostoja roślin", "ostoja zwierząt"
albo "ostoja grzybów"
i informacją:

"osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony"

Ochrona strefowa zwierząt i grzybów

**Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U.2018.1614 ze zm.)
– art. 60**

W strefach ochrony, bez zezwolenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska zabrania się:

- 1) przebywania osób, z wyjątkiem właściciela nieruchomości objętej strefą ochrony oraz osób sprawujących zarząd i nadzór nad obszarami objętymi strefą ochrony, oraz osób wykonujących prace na podstawie umowy zawartej z właścicielem lub zarządcą;
- 2) wycinania drzew lub krzewów;
- 3) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli nie jest to związane z potrzebą ochrony poszczególnych gatunków;
- 4) wznoszenia obiektów, urządzeń i instalacji.

Zmiana stosunków wodnych w strefie ochrony

Nadleśnictwo

Zn. spr.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
w Białymstoku
SEKRETARIAT
WPLYNEŁO

Regionalna Dyrekcja
Ochrony Środowiska
w Białymstoku
ul. Dojlidy Fabryczne 23
15-554 Białystok

Nadleśnictwo w nawiązaniu do pisma znak z dnia 2018 r. dotyczącego prawdopodobnego naruszenia strefy ochrony orlika krzykliwego (działka nr , ob. , działka nr ob. , adres leśny: informuje.

W wyniku podjętych czynności ustalono, że rów wykopany przez Pana znajduje się w strefie ochrony orlika krzykliwego powołanej decyzją znak WPN. 2017.MT z dnia 2017 r. Pan podczas oględzin terenowych dnia 2018 r. stwierdził, że to on samowolnie, bez żadnych pozwoleń, zgody nadleśnictwa i innych urzędów wykopał rów w celu odprowadzenia wody.

Pan podczas budowy urządzeń wodnych – rowu odprowadzającego wodę dokonał zmiany stosunków wodnych przez co dopuścił się naruszenia art. 60, ust. 6, pkt 3 i 4 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r.

Nadleśnictwo zwraca się z prośbą o podjęcie działań wg posiadanych kompetencji lub przekierowanie sprawy do instytucji odpowiednich do podjęcia stosownych działań.

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W BIAŁYMSTOKU

Zawiadomienie RDOŚ

W związku z art. 131 pkt 14 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2018 r. poz. 142 t.j.), art. 478 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. *prawo wodne* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1566 ze zm.) oraz art. 181 § 2 oraz art. 187 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeks karny* (Dz. U. z 2017 r. poz. 2204 t.j.) zawiadamiam o możliwości popełnienia przestępstwa polegającego na naruszeniu zakazów w stosunku do stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania orlika krzykliwego *Clanga pomarina* (działka ewid. nr _____, obręb _____, gmina _____ oraz działka ewid. _____, obręb _____, gmina _____), gdzie Pan

dokonał zmiany stosunków wodnych podczas budowy urządzeń wodnych – rowu odprowadzającego wodę, bez stosownych zezwoleń wynikających z litery prawa oraz zgody Nadleśnictwa _____, co skutkowało odprowadzeniem wód na grunt sąsiedni.

zakończenie sprawy

PR Ds.

**POSTANOWIENIE
O UMORZENIU DOCHODZENIA**

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
w Białymstoku
SEKRETARIAT
WPŁYNĘŁO

Data 2018 -
Nr z rejestru Podpis

ODPIS

dnia-

PR Ds. – prokurator Prokuratury Rejonowej w sprawie
dot. istotnego zmniejszenia wartości przyrodniczej prawnie chronionego
terenu powodujące istotną szkodę, tj. o czyn z art.187§1kk
- działając na podstawie art. 17§1 pkt 1 kpk

postanowiła:

umorzyć dochodzenie w sprawie:

zaistniałego w bliżej nieustalonym dniu w okresie od 2018r. do dnia
2018r. istotnego zmniejszenia wartości przyrodniczej prawnie chronionego terenu
poprzez wykopanie koparką rowu ziemnego – odwadniającego na działce leśnej oznaczonej
nr geod. ob. , na której to działce decyzją RDOŚ w Białymstoku znak
WPN. z dnia 2017r. została powołana strefa ochrony orlika
krzykliwego, co skutkowało odprowadzeniem wód na grunt sąsiedni, powodujące istotną
szkodę
- tj. o czyn z art.187§1kk - wobec braku danych dostatecznie uzasadniających
podejrzenie popełnienia czynu zabronionego (art.17§1 pkt 1 kpk).

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz.U.2018.1600)

Rozdział XXII Przestępstwa przeciwko środowisku

Art. 187. [Niszczenie lub uszkodzanie chronionych terenów lub obiektów]

§ 1. Kto niszczy, poważnie uszkodza lub istotnie zmniejsza wartość przyrodniczą prawnie chronionego terenu lub obiektu, powodując istotną szkodę, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.

Wycinka drzew bez zezwolenia RDOŚ w strefie ochrony

Nadleśnictwo

2018

Zn. spr.:

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
w Białymstoku
SEKRETARIAT
WPŁYNĘŁO

Data 2018 -

Nr z rejestruPodpis ...

Regionalna Dyrekcja
Ochrony Środowiska
ul. Dojlidy Fabryczne 23
15-554 Białystok

Nadleśnictwo informuje o pracach wykonanych w strefie ochrony
całorocznej gniazda orlika w leśnictwie . Usunięto 14 sztuk świerka w
wydzieleniach: Drzewa te były pochylone bądź nadłamane i zawieszane
nad drogą. Z uwagi na korzystanie z tego terenu przez turystów, narciarzy biegowych i
kuracjuszy mogły stanowić zagrożenie dla ich życia lub zdrowia.

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W BIAŁYMSTOKU

Z poważaniem

NADLEŚNICZY

Zawiadomienie RDOŚ

**REGIONALNA DYREKCJA
OCHRONY ŚRODOWISKA
w BIAŁYMSTOKU
ul. Dojlidy Fabryczne 23
15-554 Białystok**

W[] .2018

Komenda Miejska Policji

W związku z art. 131 pkt 14 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 142 t.j.), oraz art. 181 § 2 oraz art. 187 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2017 r. poz. 2204 t.j.) zawiadamiam o możliwości popełnienia przestępstwa polegającego na naruszeniu zakazów w stosunku do strefy ochrony ostoi, miejsca rozrodu i regularnego przebywania orlika krzykliwego *Clanga pomarina* we wskazanych lokalizacjach:

- działka ewid. nr [] (oddz. [], Leśnictwo [], Nadleśnictwo [],
- działka ewid. nr [] (oddz. [], Leśnictwo [], Nadleśnictwo []),

gdzie Nadleśnictwo [] wykonało prace polegające na wycince drzew bez uzyskania wymaganej prawem zgody Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku na ich wycinkę.

zakończenie sprawy

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
w Białymstoku
SEKRETARIAT
WPLYNEŁO
Data 2018-05-10
Nr z rejestru Podpis
prokurator

POSTANOWIENIE

o odmowie wszczęcia śledztwa

, dnia 4 maja 2018 roku

w sprawie dokonania zniszczenia środowiska przyrodniczego wbrew przepisom obowiązującym na terenie objętym ochroną, tj. o przestępstwo z art. 181 § 2 k.k.

- na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., art. 305 § 1 i 2 kpk

postanowił

odmówić wszczęcia śledztwa w sprawie dokonania w okresie od nieustalonego dnia stycznia do nieustalonego dnia lutego 2018 roku w na terenie strefy ostoi, miejsca rozrodu i regularnego przebywania orlika krzykliwego *Clanga pomarina* w obszarze działki ewidencyjnej

zniszczenia środowiska przyrodniczego, wbrew przepisom obowiązującym na terenie objętym ochroną, które spowodowało istotną szkodę w ten sposób, że Nadleśnictwo wykonało prace polegające na wycince 35 drzew bez uzyskania wymaganej prawem zgody Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku, tj. o czyn z art. 181 § 2 k.k.

-wobec stwierdzenia w czynie braku znamion czynu zabronionego, tj. na podstawie art. 17 § 1 pkt. 2 k.p.k.

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz.U.2018.1600)

Rozdział XXII Przestępstwa przeciwko środowisku

Art. 181. [Powodowanie zniszczeń w przyrodzie]

§ 1. Kto powoduje zniszczenie w świecie roślinnym lub zwierzęcym w znacznych rozmiarach, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Kto, wbrew przepisom obowiązującym na terenie objętym ochroną, niszczy albo uszkadza rośliny lub zwierzęta powodując istotną szkodę, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 3. Karze określonej w § 2 podlega także ten, kto niezależnie od miejsca czynu niszczy albo uszkadza rośliny lub zwierzęta pozostające pod ochroną gatunkową powodując istotną szkodę.

§ 4. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 działa nieumyślnie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 5. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 2 lub 3 działa nieumyślnie, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.

Ośrodki rehabilitacji zwierząt

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U.2018.1614 ze zm.)

- Art. 75, 76, 77

ośrodek rehabilitacji zwierząt - miejsce, w którym jest prowadzone leczenie i rehabilitacja zwierząt dziko występujących, wymagających okresowej opieki człowieka w celu przywrócenia ich do środowiska przyrodniczego

- ✓ Utworzenie i prowadzenie ośrodka rehabilitacji zwierząt wymaga uzyskania zezwolenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.
- ✓ Zwierzęta objęte leczeniem i rehabilitacją w ośrodku nie mogą być sprzedawane.
- ✓ Warunki przebywania zwierząt w ośrodku powinny odpowiadać potrzebom biologicznym zwierząt w okresie ich leczenia i rehabilitacji.
- ✓ Regionalny dyrektor ochrony środowiska właściwy ze względu na miejsce położenia ogrodu botanicznego, ogrodu zoologicznego lub ośrodka przeprowadza kontrole ogrodów botanicznych, ogrodów zoologicznych i ośrodków w zakresie ich działalności.

Ośrodki rehabilitacji zwierząt w woj. podlaskim

L.p.	Nazwa	Dane kontaktowe	Zakres działalności ośrodka
1.	Ośrodek rehabilitacji zwierząt w Maćkowej Rudzie prowadzony przez Wigierski Park Narodowy	Maćkowa Ruda 57, 16-503 Krasnopol tel.: 875 666 322	ptaki i ssaki
2.	Ośrodek rehabilitacji zwierząt w Mikołajówce	Mikołajówka 8, 16-411 Szypliszki	ptaki i ssaki
3.	Ośrodek rehabilitacji zwierząt prowadzony przez Biebrzański Park Narodowy (Grzędy)	Osowiec-Twierdza 8 19-110 Goniądz tel.: 857 380 620	ptaki i ssaki (łasicowate, wilk, łos, sarna, dzik, borsuk, jeleń szlachetny, jeź europejski)
4.	Ośrodek rehabilitacji zwierząt prowadzony przez Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi	Drozdowo, ul. Główna 52 18-421 Piątnica Poduchowna, tel.: 862 192 175 606 420 429	ptaki (perkozy, czaplowate, bociany, żurawie, jastrzębiowate, rybołowy, sokołowate, chruściele, siewkowate, mewy, bekasowate, dzięcioły, wróblowe, płomykówkowate, gołębiowate, jerzykowate)
5.	Ośrodek rehabilitacji zwierząt prowadzony przez Białowiecki Park Narodowy	ul. Park Pałacowy 11, 17-230 Białowieża, tel.: 856 812 306	ssaki (żubr, jeleń, łos, sarna, dzik, wilk, ryś)
6.	Ośrodek rehabilitacji zwierząt w Poczopku prowadzony przez Nadleśnictwo Krynki	Poczopek 6D 16 – 113 Szudziałowo tel. 857 229 640 fax. 857 229 641	ptaki i ssaki
7.	Ośrodek rehabilitacji zwierząt w Taciewie	Taciewo 33 16-402 Suwałki	ptaki (bocian biały, jastrzębiowate, sokołowate, puszczykowate, płomykówki)

Ośrodek rehabilitacji zwierząt prowadzony przez Biebrzański Park Narodowy (Grzędy)

Źródło: archiwum RDOŚ w Białymstoku

Źródło: archiwum RDOŚ w Białymstoku

Ośrodek rehabilitacji zwierząt w Taciewie

Źródło: archiwum RDOŚ w Białymstoku

Źródło: archiwum RDOŚ w Białymstoku

Źródło: archiwum RDOŚ w Białymstoku

Ośrodek rehabilitacji zwierząt prowadzony przez Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi (Drozdowo)

Źródło: archiwum RDOŚ w Białymstoku

Źródło: archiwum RDOŚ w Białymstoku

Źródło: archiwum RDOŚ w Białymstoku

Źródło: archiwum RDOŚ w Białymstoku

Ośrodek rehabilitacji zwierząt w Poczopku prowadzony przez Nadleśnictwo Krynki

Źródło: archiwum RDOŚ w Białymstoku

Odstępstwa od zakazów w przypadku udzielania pomocy zwierzętom:

Zakazy chwytania, transportu, przetrzymywania oraz umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca, nie dotyczą:

- chwytania na terenach zabudowanych przez podmioty upoważnione przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska zabłąkanych zwierząt i przemieszczania ich do miejsc regularnego przebywania,
- chwytania zwierząt rannych lub osłabionych w celu udzielenia im pomocy weterynaryjnej i przemieszczania do ośrodków rehabilitacji zwierząt

Dziękuję za uwagę!

Justyna Łotowska

starszy specjalista ds. funkcjonowania, gospodarowania i
ochrony obszarów Natura 2000

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku